

MIELIPIIDE KAAVAAN 8598 "JANKAN LIIKEKESKUS"
Diaarinumero TRE:8266/10.02.01/2014

Urbaani Tampere ry ilmoittaa olevansa osallinen kaavaan 8598 ja lausuu hankkeesta tässä vaiheessa seuraavaa:

KIITÄMME:

1989 valmistuneen Jankan liikekeskuksen korvaaminen uudella, asumisen ja palvelut yhdistävällä kaupunkikorttelilla on ehdottoman kannatettava asia. Kaava mahdollistaa Ristinarkun kehittymisen niin, että palvelut säilyvät tai jopa paranevat nykyisestä.

Havainnekuvien perustella talojen yleisilme on selkeä ja asiallinen ja ryhdikkäästi rytmetty.

PARANTAMISTA KAIPAISI:

Facebookin *Lisää kaupunkia Tampereelle*-ryhmässä on keskusteltu kaavahankkeesta seuraavasti:

- "Toivottavasti tällainen ajattelu leviäisi siihen Ristinarkuntien toisellekin puolelle."
- "Melkoista viivotinparakkiarkkitehtuuria. Ei paljoa ympäristöön vuosikymmeniä näkyvän ja vaikuttavan 'silmänruuan' suunnittelua. Halvimmalla mahdollisella tavalla rakennettuja, mutta kalleimmalla mahdollisella hinnalla myytäviä asuntoja."
- "Vähemmän elementtisaumoja toivoisin. Mutta tulee yhtä rumaa hirviötä kuin Sammon valtatie uudehkot talot Lidlin nurkilla."
- "Mallia paremmasta vaihtoehdosta suunnittelija voi käydä katsomassa vaikka Kissanmaankadun uudesta TOASin talosta: julkisivu muurattiin paikan päällä."
- "Tampereella suositaan 70-luvulta periytyvää halpatyyli-rakentamista. Tuntuu, että elementtien valumuotitkin ovat samoja. Raskastyylistä ja -mielistä rakentamista. Tämä näkyy myös Kalevan uusissa taloissa."
- "Jopa Helsingin Jakomäen vuokrataloissa on tiettyä yrittämistä nykyaikaiseen silmillä sopivaan ulkonäköön. Kannattaa muistaa, että talo on aina paikallaan seuraavat 30–50 vuotta."

(Osoite keskusteluun: <http://www.fi/f/VJco8R6gM>)

Selvästi tärkeimmäksi puheenaiheeksi nousi siis rakennuksen ulkonäkö. Toivomme, että kaupunki edellyttää rakennuttajalta julkisivun rappausta, slammausta tai muurausta paikan päällä. Tämä ei lisää oleellisesti kohteen rakentamiskustannuksia, mutta nostaa kohteen arvoa, erityisesti jälleenmyyntiarvoa. Samalla se kohentaa alueen yleistä, aavistuksen rähjäistä yleisilmettä selvästi.

Toinen keskustelua herättänyt asia oli korttelin kattomaailma. Havainnekuviissa esiintyvä tasakatko on luonteeltaan lähiömäinen ja riitelee ympäristön kanssa. Jankan 1990-luvulla valmistuneen kerrostaloalueen talot ovat kaikki harjakattoisia, samoin liikekeskusta viereinen Ristinarkun omakotialue ja vastapäätä oleva Jankan tilakeskus.

Kaava-alue on vanhan Messukylän pitäjän Takahuudin kylän keskuksessa. "Ristinarkku"-niminen tienristeys on ollut kaava-alueen tuntumassa tietävästi jo keskiajalla, eli alue on

perinteinen asutuskeskus, jonne ei pidä rakentaa kunnianhimmottomasti. Rakentamisen tulisi pikemminkin luoda sellainen vaikutelma, että rakennus on "aina" ollut siinä. Olisi siis tavoiteltavaa, että perinteikkään Ristinarkun luonne lähellä Messukylän vanhaa kirkonkylää perustuisi pikkukaupunkimaiseen miljööseen, jolla on oma, vahva identiteetti osana suurempaa Tamperetta.

Jankan alue sijaitsee painanteessa, jonne on usealta suunnalta näkymä yläviistosta. Kattomaailma onkin alueen viides julkisivu, joka antaa alueelle vahvan leiman. Siksi alueen yhtenäisyys vaatii sekä julkisivu- että katemateriaaleilta linjakkuutta. Rakennusten massoitteeluun ja kattomuotoihin tulee myös kiinnittää huomiota niin, että vierekkäisillä tonteilla on samantyyppinen ilme.

Hyvänä lähtökohtana voisi pitää Vuoreskeskuksessa toteutettua kattotyyppiä (ks. oheinen kuva).

On kuitenkin perusteltua kompensoida rakennuttajalle katosta mahdollisesti aiheutuvat lisäkulut siten, että ullakkokerroksen rakentamista asunnoiksi ei lasketa kerrosalaan.

ESITÄMME

että kaavassa tai sen rakentamistapaohjeissa määrätään luonnoksessa esitettyjen määräysten/ohjeiden lisäksi seuraavaa:

"Asuinkerrostalojen ylimmän kerroksen katujulkisivu on toteutettava jyrkkänä kattolapteenä. Asuintaloissa tulee olla räystäällinen epäsymmetrinen harjakatto tai vastaavasti sisäänvedetty kattokerros."

että rakentamistapaohjeiden "vaalea kiviaines" täsmennetään niin, että se ei tarkoita maalattua tai ohutrappauspintaista betonia eikä pesubetonia vaan paremmin ympäristöönsä sopivaa rappausta, slammausta tai vastaavaa.

ja että: "varsinaisten asuinkerrosten yläpuolelle saa ullakkokerrokseen rakentaa myös asuntoja noin 2/3:lle alakerroksen alasta".

Tampereella 10.11.2016

Jouni Wallander
puheenjohtaja
hallitus@urbaanitampere.fi